

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Bizalmi válság, -- hatalmi vágy

Ha szemlét tartunk a belpolitikai helyzet fölött, ha mérlegeljük a belpolitikai fejleményeket, arra jövünk rá, hogy a mutatózó nehézségek úgynevezett bizalmi válságra vezethetők vissza. Igen, bizalmi válság van. Hiányzik a magyar belpolitikai életből a bizalom, nincs meg az a légkör, melyben őszinte és bizalomteljes együttműködés alakulhatna a pártok között.

Ez a bizalom-hiány mutatkozik meg a Baloldali Blokk legutóbbi nyílt levelében. Mindjárt hozzátesszük, hogy teljesen okkal és indokoltan. A Baloldali Blokk ugyan a bizalmatlanságát egyelőre a Kisgazda Párt »jobbbszárnya« ellen összpontosítja és a paraszti tömegekkel szemben »megértést« mutat, ami kissé átlátszó céllal történik. Az egész politikai akcióból kilátszik a lóláb, megbontani a Kisgazda Párt egységét, részekre szakítani. Ez a »szárny taktika« unos-untalan visszatér. Kedvenc vesszőparipája a túlóladnak, saját elméletében a Kisgazda Pártot külön szárnyakra osztani és hadakozni egyes szárnyak ellen. *Domkhoti hadakozás* lenne az egész, ha nem húzódnának meg mögötte olyan tendenciák, melyek már az egész nemzet és a demokratikus fejlődés vonalait érintik károsan.

Nincs még egyetlen ország a demokratikus államok sorában, melyben a többségi párt annyira invetivának, támadásnak, gyanúsításnak lenne kitéve a többi pártok részéről, mint nálunk a Kisgazda Párt. Minden bajért, ami az országban előadódik, ezt a pártot szeretnék felelőssé tenni és unos-untalan megnyilvánulni a szándék, diszkreditálni a belső és külső közvélemény előtt. Uja és ujra beleavatkoznak a Kisgazda Párt belügyeibe, ujra és ujra bűnbaknak állítják oda. Már odáig mennek: azt állítják, hogy a reakciós jobboldal a Kisgazda Párt köpenyébe takarózik és ez ellen a párt nem tesz semmit. Hát nyugodtan állíthatjuk, hogy a Kisgazda Párt a tiszta demokrácia alapján állva teljesen távol áll a legcsekélyebb reakciós mesterkedéstől is. A párt hivatott vezetni a számszámanszor szövegű le a párt álláspontját, hogy nem térhet soha többé vissza a múlt és a tiszta demokráciát szolgálja a párt minden erejével. Céltűzéseit, a demokrácia szolgálatát természetesen a maga programja alapján végzi és nem kér más pártoktól kölcsön semmit, sem eszméket, sem eszközöket.

Minden együttműködés alapja csak a bizalom lehet. A politikában is. Az olyan ismételt akciók, amilyeneket a Baloldali Blokk újra és újra kezd, a bizalmi válság fennforgását mutatják. Ha nem bíznak ők a Kisgazda Pártban, hogyan bízhatna a Kisgazda Párt bennük. Csak egyképpen lehet egyszersmindenkorra megnyugtató helyzetet teremteni a magyar belpolitiká-

Rendelet a munkabérek és fizetések adópengőbe való átszámításáról

A közalkalmazottak illetményeit is adópengőben állapították meg Egy kalória megváltási ára 24 adópengő Munkabérfizetés hetenként kétszer

A Gazdasági Főtanács rendkívüli ülésén foglalkozott a munkabérek és fizetések adópengőbe való átszámításáról. Az iparügyi minisztérium, a pénzügyminisztérium és az érdekeltek bevonásával egészen a késő éjjeli órákig tárgyalták a kérdést, aminek eredményeképpen kedden reggelre elkészült a Gazdasági Főtanács rendelettervezete, amelyet a Magyar Közlöny szerdai száma közöl. A rendelet főbb pontjai a következők:

1. A kollektív szerződések hatálya alá tartozó munkavállalóknál a januári keretszerződésekben meghatározott alapbérékből kell kiindulni azzal, hogy az ott megállapított alapberek helyett a jövőben adópengő órabéreket kell fizetni. Szákmunkások részére 1.050-151 1.200 adópengőig, betanított munkások részére 900-161 1.050-ig, segédmunkások részére 700-tól 900 adópengőig, *janonok* részére 320-480-640-840 adópengő. Az összes többi bérék (pótlék, prémium stb.) aszerint számítandók, amint a fenti adópengő órabérek a keretszerződés alapbéréihez viszonyítanak.

A kalóriarendszer a stabilizációig továbbra is fennmarad és a rendelet egy kalória megváltási árt 24 adópengőben állapítja meg.

2. A magánalkalmazottak június hó 24-től kezdődően szintén hetenként kétszer kapják illetményeiket.

3. A közalkalmazottak heti illetményeit a rendelet az alábbiak szerint állapítja meg: Az I. fiz. oszt. 1.600.000, I/a. 1.500.000, II. fiz. osztály 1.400.000, III. fiz. osztály 1.250.000, IV. 1.150.000, V. 970.000, VI. 900.000, VII. 840.000, VIII. 770.000, IX. 700.000, X. 630.000, XI. 560.000, XII. 500.000, XIII. 450.000, XIV. 390.000 és a XV. fizetési osztály 350.000 adópengő.

4. A nyugdíjasok ellátási díját június 24. napjától a fentiek figyelembevételével fogja a

ban, ha helyreállítják a pártok közötti bizalmat. Ha valamelyik párt a másiknál kifogásolni való talál, hozza azt a pártvezető tudomására, de tegye ezt a testvér szeretettel, ne pedig a haragos dorongjával.

A pártbontási szándékok viszont igen alkalmasak a hatalmi vágy fennforgása gyanújának felébresztésére. Nagyon úgy néz ki a dolog, hogy mondva csinált vádak alapján újabb és újabb tagok »kilövésevel« a Kisgazda Párt többségét akarják lefaragni, vagy legalább is a legtisztább választásokon elért számarányát csökkenteni. Például a demokratikus parla-

pénzügyminiszter megállapítani. 5. A munkavállalók hetenként kétszer fognak munkabért kapni (kalóriamegváltást). Az első részlet előleg lesz, a második részlet pedig a munkateljesítmény utáni fizetés, az előleget beleszámítva.

A kollektív szerződéses munkavállalók hétfőn, kedden és szerdán előleget kapnak, a tényleges közalkalmazottak hétfőn, csütörtökön, a nyugdíjasok ked-

den és pénteken kapják illetményeiket az akkori adópengő jelzőszámok figyelembevételével. Miután a számfelállítás és a kifizetés egy ugyanazon napon nem történhet meg, a két nap közötti adópengő jelzőszám változásából előálló különbözetet a munkahely lezámolásával az alkalmazottaknak ki kell fizetni. A közalkalmazotti alkalmazottak, ha valamilyen oknál fogva az említett napokon nem kapják meg

A gazda új termésű gabonáját csak hivatalos áron hozhatja forgalomba

MTI jelenti: A stabilizáció gazdasági rendezése megköveteli a gabona felhasználás terén a legszigorúbb köztársasági bevezetést. Ezért az újtermésű gabonának nem lesz kétféle ára, kötött és szabad ára. A gazda a beszolgáltatás felül visszatartott terményeit is csak hivatalos áron hozhatja forgalomba, tekintettel arra, hogy

az értékálló pénz mellett különböző árakat úgy sem alkalmazhat. Az a fogyasztó, aki hatósági kenyérlisztjegyéről lemond, a közellátásiügyi miniszter rendelete értelmében 160 kg kenyérgabona vásárlására kaphat engedélyt. Ebből a mennyiségből 40 kg-ot dézsma fejében le kell adni hatósági áron

illetményüket, az utólagosan teljesített fizetés napján érvényes adópengő jelzőszám figyelembevételével fognak illetményeikhez jutni úgy, hogy a késedelemből semmi esetre számukra kár nem származhatik.

6. A rendelet megszövegei vétéséget követnek el és két évig terjedhető börtönnel büntethetők.

A Gazdasági Főtanács megvaltoztatta a fiz. osztályok szerinti adópengőjelzőszámok összegét. Eszerint a fizetési osztályok szerinti járulékok a következőképpen alakulnak. Az I. fiz. osztály 1.700.000 adópengő, I/a. fiz. oszt. 1.600.000, II. 1.530.000, III. fiz. o. 1.360.000, IV. 1.190.000, V. fiz. o. 1.105.000, VI. 1.020.000, VII. fiz. o. 850.000, IX. 785.000, X. 680.000, XI. 612.000, XII. 544.000, XIII. 476.000, XIV. 408.000, XV. fiz. oszt. 340.000 adópengő.

valamelyik gyűjtő kereskedőnek. A visszatartott 120 kg-ra lehet őrlelt engedélyt kérni, 90 kg-os őrlelt mellett havi 9 kg liszt számítható egy fogyasztónak. Ez lesz az a mennyiség, amelyikre majd a közégi előjárások (városokban a polgármester, a fővárosban a körzeti jegyirodák) vásárlási, illetőleg szállítási engedélyt adhatnak

Molotov és Bevin fogadta a magyar kormányfőfiakat

Párisból jelenti: A magyar kormányküldöttség párisi tartózkodásának utolsó napja is gazdag programmal rendelkezett. A magyar kormányfőfiakat megkoszorúzták az Ismeretlen Katona emlékművét, majd Molotov külügyminiszter egy óras tanácskozáson fogadta őket. A francia sajtó több vezetőszemélyisége is felkereste a magyar államfőfiakat. Este Auer Pál követ rendezett fogadást tisztelőikre. Kedden délelőtt Bevin angol külügyminiszter fogadta a magyar államfőfiakat, akik felkötőkör indultak repülőgépen Budapestre.

Nagy Ferenc miniszterelnök a magyar kormányküldöttségnek Newyorkból történt elutasítása alkalmából levelet intézett Acheson külügyminiszterhelyetteshez. Ennek a reményének adott kifejezést levelében, hogy a magyar

kormányküldöttség washingtoni látogatása jelentős mértékben hozzájárult a béke és az újéletpítés útjában álló akadályok el-

hárításához. Acheson válaszevelemben szintén azt a reményét fejezte ki, hogy a megbeszélések hasznos célokat szolgáltattak.

Nagy Ferenc nyilatkozata a területi és kisebbségi kérdésekről

Newyork, június 25. Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozatot adott a Newyork Times párisi különtudóírójának. Többek között kijelentette, hogy Magyarországon amerikai tulajdönt csak kártérítés ellenében fognak kisajátítani minthogy elismeri azokat az igényeket, amelyek a háborús károkról s a háborús kölcsönök törlesztésére vonatkoznak. Nagy Ferenc miniszterelnök annak a reményének adott kifejezést, hogy az Erdély sorsára vonatkozó döntés nem végleges, mert ez ellentmondana az Atlanti Chartának és az Egyesült Nemzetek alapokmányának.

A magyar miniszterelnök ezután úgy nyilatkozott, hogy az Egyesült Államok részéről igen nagy-leltű barátságot észlelt. A szomszédállamokban élő magyar kisebbségről beszélve, Nagy Ferenc elsősorban megállapította, hogy Magyarországnak nincsenek igényei Jugoszláviával szemben, ahol a magyar kisebbséggel a legjobban bántanak, ezenkívül megállapította, hogy mind Ausztráliában mind pedig a Szovjet Unió tagállamaiban sorába lépett Kárpátalján türellemmel viselkedjen a magyar kisebbség iránt. A miniszterelnök annak a véleményének adott kifejezést, hogy a Csehszlovákiában lévő 600 ezer magyar kisebbséggel rosszul bántanak s ezzel kapcsolatban ezeket mondta: Ha nem tudunk biztosítékokat szerezni, hogy Csehszlovákiában jobban fognak bánni az ott élő magyar kisebbséggel és biztosítani számukra elegendő jogokat, akkor kénytelenek leszünk azt követelni, hogy csatolják őket vissza Magyarországhoz, azzal a földdel együtt, amelyen élnek.

mentarizmus történetében az is, hogy egy nagy pártot, egy ország demokratikus többségi pártját szinte harakirire akarják kényszeríteni más politikai pártok. Hát bizonyos, hogy erre nem lesz hajlandó a Kisgazda Párt, elvégre kötelezettségei vannak választóival szemben. A demokratikus elvek meghamisítása lenne az, ha állűrüggyekkel szabad választásokon nyert többségtől akarnák megfosztani a pártot.

Félre tehát a kétségtelenül mutatkozó hatalmi vágyakkal és félre a bizalmatlansággal. Öntünk tiszta vizet a pohárba. És főleg most az anyyira szükséges

demokratikus nemzeti egységet szolgálják minden oldalon őszinte és tiszta eszközökkel. A Kisgazda Párt is szükségét látja annak, hogy az ország demokratikus rendjét éber figyelemmel őrizzük, vallja, hogy mindenféle reakciós kísérletet csirájában el kell fojtani és megtorolni minden ártó szándékot és veszedelmes bűnös tettet. Erre a célra fogjanak össze a pártok őszintén és becsületesen. Mindjárt tiszta lesz a politikai helyzet és alkalmas lesz a megtisztult politikai légkör a jó béke, a jó pénz elérésére.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1/b.

Nagy Ferenc: A magyar-román határ kérdésében hozott döntés Magyarországon rossz benyomást keltett

Páris, június 25. (AFP) Nagy Ferenc miniszterelnök a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a négy külügyminiszter által májusban hozott döntés a magyar-román határkérdésben igen rossz benyomást keltett Magyarországon. Amerikai tárgyalásairól szólva a miniszterelnök megállapította, hogy Washingtonban rámutattak a csehszlovákiai magyar kisebbség rossz helyzetére és kérte a Hitler parancsára Magyarországról Németországba hurcolt kb. 3 millió dollár értékű magyar javaknak a lehető leg hamarabb visszaszolgáltatását. A miniszterelnök hozzátette, hogyha Magyarország vissza is kapja az aranyat, az ipari és mezőgazdasági felszereléseket, akkor is több évre lesz szüksége, hogy a háború előtti gazdasági állapotára visszatérhessen.

Arra a kérdésre, hogy milyen fogadtatásban részesült az amerikai államfővel folytatott tárgyalásokról, Nagy

Ferenc kijelentette, hogy a különböző amerikai politikusok igen megértők voltak és a megbeszélések hamarosan kedvező irányba fordultak. A miniszterelnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyar-román határt kiigazítják. Az AFP szerkesztőjének arra a kérdésére, hogy az Egyesült Államok esetleg közbe lépnek-e a csehszlovák kormányánál a magyar-csehszlovák viszony rendezése érdekében, Nagy Ferenc nem adott pozitív választ. A miniszterelnök Közép-Európa jövőjéről a következőket jelentette ki: A dunai államok csak úgy boldogulhatnak, ha gazdaságilag együttműködnek. Magyarország hajlandó minden szomszédjával szoros együttműködni és vállalja fontos szerepet Közép-Európa gazdasági életében. Azonban a mi együttműködésünk csak akkor lehetséges, ha a magyar nép megtalálja annak értelmét. (MTI)

Az amerikai katonai hatóságok utasítást kaptak a magyar, olasz és osztrák javak visszaadására

Byrnes amerikai külügyminiszter hétfőn este Párisban közölte, hogy az amerikai katonai kormányzat hatóságai utasítást kaptak, hogy szolgáltatassal vissza Magyarországnak, Olaszországnak és Ausztriának mindazokat a va-

gyontárgyakat, árukat és felszereléseket, amelyeket a német csapatok erőszakkal elhurcoltak és most az amerikai katonai hatóságok birtokában, illetőleg ellenőrzése alatt állnak.

A balkáni kérdéseket vitatták a külügyminiszterek

A külügyminiszterek hétfő délutáni ülésükön a balkáni kérdések megvitatásához fogtak. Felmerült a dunai szabadhajózás ügye is, de nem jutottak kielé-

gítő megoldásra. Molotov és Byrnes hétfőn újból magánbeszélgetéseket folytattak.

Legkésőbb októberig meg kell tartani a községi választásokat

Balogh István miniszterelnökségi államtitkár Pilismaróton a Kisgazda Párt gyűlésén mondott beszédében megállapította, hogyha vannak is a pártok közötti eltérések, ezt a közös megbeszélések rendszerint kiküszöbölik. A koalíció további fennmaradásáért minden párt hajlandó az áldozatra, de a legutóbbi megállapodások végrehajtása tekintetében meg semmi sem történt. A miniszterelnök hazatérése után a Kisgazda Párt a megállapodásokat végrehajtja, nem a párt, hanem a nép javára. A községi választások tekintetében szeptemberben állá-

podtak meg a pártok, a Kisgazda Párt szívesen vár októberig is, de tovább nem. A határokon túl maradt magyarok sorsáról szólva az államtitkár a kormány legfőbb kötelességeként ismerte el, hogy a határokon túl élő magyarságról gondoskodni kell. Lehetetlen, mondotta, hogy a nagyhatalmak ne respektálnák azt a célt, amit maguk elé tűztek. A kormányfőfői londoni és washingtoni látogatásával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a látogatás lefolyásáról érkező hírek arra adnak alapot, hogy reményeink megnövekedhetnek és sorsunk kedvezően javul.

A debreceni pékek adópengőben kérik a kenyér árának megállapítását

A debreceni pékek nagyobb küldöttsége kereste fel kedden a városi közzellátási ügyosztályt kérelmével, amely többirányú. A pékiparosok rámutattak arra, hogy a fa Debrecenben rendkívül drága és lehetetlenné tesz

mindennemű kalkulációt, a kenyér árán még a fa árát sem tudják megkeresni, nemhogy az egyéb költséget. A fővárosban, amikor országosan megállapítják a kenyér árát, a hatósági fa árát számítják. Debrecenben meg nem kapnak hatósági áron fát. A sőt naponta adópengőben számítják a város a pékeknek, ezenkívül megszüntette a lisztnek hitelbe való kiadását, így a legtöbb pék ráfizetéssel dolgozik és a lisztet sem tudja készpénzért kiváltani. Kéri a közzellátási hatóságok sürgős, megérő intézkedését, a fa kedvezményes áron való kiutalását. Es mivel mindent, sőt, munkabért stb. adópengőben kell nekik naponta kifizetni, kéri lehetővé tenni, hogy a kenyér árát is adópengőben állapítsák meg.

A pékek kérelmét eljuttatják a Budapestben időző Öry István főispánnak, aki a közzellátási minisztériumban jár el a kérelmek ügyében, mert a legtöbb ügyben az illetékes dönteni.

Gordon pénzügyminiszter a stabilizációról

Gordon Ferenc pénzügyminiszter nyilatkozott a stabilizáció előmunkálatairól a következőkben:

— Az előmunkálatok menetrend szerint haladnak előre. Tegnap mutatták be az első kész forint-értémet. — mondotta a pénzügyminiszter.

— Elkészült és a minisztertanács elé került az új forintköltségvetés, melynek elfogadása után a tárcák hozzákezdhetnek a részletek kidolgozásához. A tegnapi minisztertanács elfogadta új földadó-rendeletünket, amelyek végrehajtására a beszolgáltatással egy időben kerül sor.

— Ugyanazok elkészült a házbérváltoztatási szabályozó rendelet. A házbéreket 40-80%-os mértékben valorizáljuk, de természetesen a házbérvédelmet a házadó útján kénytelenek vagyunk tekintélyes mértékben (60-80%) igénybe venni.

— Minthogy azonban a házadó alapjából a vízdíj és a csatorna-használati díj levonható, a házadójelöltek is rendelkezésre áll egy szerény házbérvédelem, mely a helyreállítási munkákra és általában a magánépítkezésre serkentőleg fog hatni. Az újonnan épített házak és a helyreállított romházak messzesem az adókedvezményben részesülnek.

— Igen fontos munkát jelent a forgalombahozható forintmennyiség meghatározása. A forintot fokozatosan bocsátjuk forgalomba, a szükségletnek megfelelő mennyiségben.

A kiadásra kerülő összforintmennyiségnek mintegy 40%-a kerül ki augusztusban. Az első hónap pénzügyi szükséglete a legnagyobb, mert számolni kell a adópengőbevitel mobilizálásával és a beszolgáltatásra kerülő dollár- és aranymennyiségek ellenértékének kifizetésével. Az első hónapokban erős lesz a pénzügyi és ez realizálásra készíti az ártulajdonosokat. Ez elkerülhetetlen folyamat és az egyedüli eszköz annak biztosítására, hogy a forgalomba kerülő forintmennyiség elegendő árut találjon a piacon.

— A Nemzeti Bank aranya igen nagy segítséget jelent a bizalmi légkör megteremtésében. Megadja a lehetőséget arra, hogy a forinttal szemben esetleg támadásba menő spekuláció ellen ne csak policális, hanem gazdasági eszközökkel is felvegyük a harcot.

A kialakítandó ár- és bérszínvonal tekintetében a Gazdasági Főtanács a szakértők javaslatainak megfelelően meghozta a döntést. A részletek azonban még nem hozhatók nyilvánosságra. Annnyit azonban mondhatok, hogy a munkások és tisztviselők anyagi helyzete a stabilizáció után lényegesen megjavul és minden munkahelynek, iróasztalnak nagy becsülete lesz.

A debreceni Arató Ünnepe a földművelő magyar nép hatalmas megmozdulása lesz

Szerte a vármegyéből, de a Tiszántúli többi részéből is, Biharból, Szabolcsból és más vármegyéből naponta érkeznek jelentések arról, hogy a magyar nép imponáns számban kíván résztvenni a vásárnapon debreceni Arató Ünnepe, melyet a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt debreceni és hajdúmezei szervezete rendez. Szekerek egész tömege, lovasbándériumok jönnek be Debrecenbe és számos helyről zeneszóval vonulnak fel a földművesek. Ma már bizonyos, hogy a vásárnapon Arató Ünnepe a földművelő magyar nép hatalmas megmozdulása lesz.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a rendezőbizottság, amely különböző albizottságaival ma már éjjel-nappal dolgozik a mai napon a már engedélyezett különvontakon kívül újabb különvontak menetrendbe állítása érdekében tett intézkedést és így gondoskodott arról, hogy Berettyóújfalun is különvont álljon rendelkezésre azoknak a tömegeknek, melyek június 30-án Debrecenbe fognak zarándokolni.

A vásárnapon ünnepség programja már ügyszólván teljes mértékben kész és nemzetiszínű falragaszok hívják fel Debrecen magyar népét arra, hogy június 30-án házaft nemzetiszínű lobogókkal ékesítse fel és adjon ezzel méltó keretet mindannak, ami ezen a feljebb-

len napon Debrecen városában történni fog.

Az ünnepség, amint már elődtűk hatalmasarányú felvonulással kezdődik. A felvonulásban feldíszített szekereken, felvirágozott kerékpárokon és ünneplő ruhában gyalog vonulnak fel a hatalmas tömegek, hogy megmutassák erejüket. Zászlóerdő nyitja meg a menetet, melyben több zenekar hangjai mellett vonulnak a földmunkások Debrecen utcáin. A menetet a nagyerdői Stadionba vonul, de útközben megáll a Kossuth-szobor előtt, ahol Nagy Ferenc miniszterelnök tájékoztatja az ország népét amerikai és londoni tárgyalásairól, azok eredményéről és innen beszél a magyar sorsról, mely az Új Kényér megszentelésének napján lendül szebb jövőbe.

A déli közeledre, melyet az Arany Bikában tartanak meg, százával jelentkeznek a résztvevők. Gondoskodás történt azonban mindenről, éppen úgy gondoskodás történt arról is, hogy a Stadionban megrendezett délutáni ünnepélyen élvezetes szórakozás jusson azoknak, akik látástól-vakulásig dolgoznak most. Bizonyos az is, hogy az Arany Bikában megrendezett esti Arató Bál is minden tekintetben fényesen fog sikerülni.

Megkezdte működését az anyag- és árhivatal

Az anyag- és árhivatal működésének megkezdésével kapcsolatban hivatalosan az alábbiakat közlik:

Az árszabályozásra vonatkozó hatáskört 1946 június 24-től általában az iparügyi miniszterre ruházták, azonban a feldolgozatlan mezőgazdasági termékek és termények, élőállatok, valamint a malom, a hántoló, a fűszerőrők, a sütők, a szárított fésztagyarak, a burgonyaszűzők, csontszirgyártók, tejtermékek gyártók, sör- és malátagyártók, ecetgyártók, cukorka, csokoládé és tápszirgyártók és a cukrászparat termékek, valamint a vendéglátó ipari szolgáltatások, továbbá a magtisztítás, béréseplés, bérszántás, bérszántás és bérszántás, a gyapjú kenderkóró, lenkóró magtisztalma, cikkeken, illetve szolgáltatásoknak az árát továbbra

is a közzellátásiügyi miniszter állapítja meg. Az egyedürisági cikkek napilapok, folyóiratok, könyvek stb. árszabályozása, illetve a vasúti és hajózási díjaknak a gépjárműveknél a személy és teherfuvarozási díjaknak megállapítása továbbra is az illetékes hatóságok ügykörébe tartozik. Az iparügyi miniszter az árszabályozást az anyag- és árhivatal útján végzi.

Birtokelkobzás Romániában

Bukarest: A legutóbbi román rendelet értelmében azoknak a magyaroknak birtokai, akik Romániának Németország elleni harcálépése idején elmenekültek az ország területéről, 10 hold kivételével igénybevehetők.

Hejjas Ivánt kikérik

A magyar kormány hivatalos megkeresést intéz a voralbergi francia megszállt hatóságokhoz és ebben kéri Hejjas Iván és a vele együtt lévő társainak kiadását. A kecskeméti ügyészség tudomása szerint ugyanis Hejjas családijával, valamint több társával együtt francia övezetben, Voralberghen tartózkodik.

Groza Párisba utazik

Bukarestből jelentik: Lehetséges, hogy Groza román miniszterelnök Párisba utazik. Groza miniszterelnök a sajtó képviselői előtt annak a kívánságának adott kifejezést, hogy szeretne Párisba utazni a békeértekezlet alkalmából, hogy érintkezésbe lépjen az Egyesült Államok képviselőivel.

Gasperri nyilatkozata

A római rádió szerint Gasperri olasz miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy amennyiben meg erősítenek azt a hírt, hogy Pólia és a nyugatiszriai városokat Jugoszláviának engedik át, Triestet és a többi vitás területet pedig pedig olaszitanak Olaszországtól azzal, hogy nemzetközivé tesszik, ezt az igazságtalan megoldást az olasz kormány és nép nem fogadhatja el, hanem a világ közvéleményéhez appellál, ne engedje, hogy a népek szabadságának és nemzetközi igazságnak nevében kivívott háború igazságtalan békével végződjék.

Bartók-Kodály hangverseny

A debreceni Kulturális Központban eseménye az Arany Bika dísztermében megtartott Bartók-Kodály hangverseny volt.

A zenekora gyermekkarának száma után dr. Járdányi Pál zeneszerző a zenekarok tanára tartott igen értékes, rövid bevezető előadást, a mellette a magyar vidék zenei központjában, így Debrecenben is mindinkább erősödő magyar zenekultúrát és jelentőségét. Nem vagyunk immár Németország zenei gyarmata. A debreceni Kodály kultúra bizonyára képpen követte a Kollégiumi énekkar műsorában előadott Bartók-Kodály: Jézus és a kufarok jelentőségét.

A Galánty Lajos és Erdős Mihály tolmácsolásában előadott Kodály zongora és gordonka szonáta megérdemelt tetszést aratott. Szünet után a városi dalgyűjtő egyesület el Bartók: Négy rész magyar népdalt. Forray István vezényletével. Floor-Temps Erzsébet Kodály dalokat adott elő. A műsor legkiemelkedőbb száma a Kollégiumi énekkar szereplése volt. A Csenky Imre vezényletével előadott Kodály: Jézus és a kufarok dühbevetés erejű előadása nagy élmény volt a közönség körében erejű tapsal követelte a mű megismétlését.

RÁDIO MŰSOR.

SZERDA — 6.45: Torna; 7.00: Hírek; 7.20: Reggeli zene; 8.00: Természetjárás; 8.15: Hangfelmérés; 9.00: Cigányzene; 10.10: Zenekari művek; 10.30: Rádióiskola 12.15: Énekszámok; 13.15: Jazz; 14.40: Zempléni Kornél zongorázik Bach, Schumann és Kodály művet. 15.15: Rádióiskola; 16.10: Mit láttam Dániában; 16.30: Énekszámok (László Imre és Mémés György); 17.15: Kodály Kamarazene; 18.30: Énekkar; 18.45: Vaskalap; 19.00: Csajkovszki Hangverseny; 20.20: Inflation és termelés; 20.35: Könyv; zene; 20.50: Jazz; 22.35: Tanczene; 23.30: Hangfelmérés. BUDAPEST II, 18.00: Zongoraszámok; 19.00: Énekszámok; 19.30: Rádió szabadegetem; 20.00: Bár-sarok; 21.15: Kamarazene; 21.45: Külpolitikai notesz; 22.00: Zenekari művek. A newyorki rádió bejelentette, hogy július 1-től kezdődően a londoni rádió kereszttel hetenként háromszor sugároz műsor helyébe új magyar nyelvű műsor lép életbe. 11.30-tól 45 percig naponta közvetlen Newyorkból a 19.15 és 13 hullámhosszon, valamint a londoni BBC továbbításában a 41.31.25 és 19 hullámhosszonon.

MOZIK MŰSORA

PETŐFI MOZI. Amerikai szenzáció: Joe Schmidt az amerikai. Robert Joung főszereplésével. Kisérő műsor: Stán és Pan házasságát ör. Új amerikai híradó. Előadások: 4, 7/6, 1/8, vasár- és ünnepnap 7/3 órákig is.

APOLLO MOZI. Diák évek. Angol film. Muzsikáló május. Magyar Kis film. Előadások: köznap 4, 7/6 és 1/8, vasárnap d. ú. 7/3 órákig

Prima ruhavásznak érkeztek KISS divatáru üzletébe. Alföldi palota. Piac-utca 16.

H I R E K

A Debreceni Napok programja

Június 26-án, szerdán: Az Irókongresszus résztvevőinek és Keresztury Dezső kultuszminiszternek fogadtatása délután 4 órakor a pályaudvaron.

Az Ady-Társaság előadástje este 7 órakor az Arany Bika díszteremben.

Sári bíró előadása Somlay Arthur vendégfellépésével a Csokonai Színházban.

Képzőművészeti kiállítás 9-6-ig a Déri-múzeumban.

A bérletek zsinházi jegyeiket déli 12 óráig várják be a zsinházi pénztárnál, mert a jegyeket csak addig tartják fenn.

Egy adópengő június 26-ra 330 millió pengő.

Hajdú vármegye költségvetését tárgyalják július 1-én, hétfőn a vármegye főrendelőségében által tartandó rendkívüli közgyűlésen.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság a Debreceni Napok keretében esztendőnkön este fél 7 órakor tartja estjét az Arany Bika díszteremben. Az esten közreműködnek Záhly Lajos, Balázs Béla, Sik Sándor, Székely Mihály az Operaház, Péchy Blanka a Nemzeti Színház tagja és Neményi Lili a csuvas, kirgiz és manji népdalokat és Muszorgszkij Gopakját éneklő.

Kölesön szénből adnak áramot. A Debreceni Világítási Vállalat újabb komoly szénzavarokkal küzd, a múlt nap is több helyen erős áramkiütés volt szükségessé. A Világítási Vállalat még mindig nem kapott szén, hanem a MAV-tól és más helyről kért és kapott kölesön szén, és így tudták biztosítani korlátozottan az áramot. Szerdára is kapnak kölesön szén, és esetleg a fővonalon három villamoskocsi megindítását lehetővé teszik, amennyiben a jelzett kölesonszén befutnak.

A Debreceni Szent Márta Ipari Leányképzőiskolában a napokban fejeződtek be az érettségi vizsgák. A 19 növendék közül hatan kitüntetéssel, hárman teljesen, heten jól és hárman elégségesen tették le az érettségi vizsgálatot.

Besurranó tolvaj ellopta szőrmés borkabátját Pálfi László Deák Ferenc-utcai lakosnak.

Felhívás. A Pedagógus Szabad Szakszervezet f. hó 27-én, csütörtökön d. u. 4 órakor az Arany Bika nagytermében nagygyűlést tart, melyen a Kultuszminiszter úr tart előadást. Mindeki ott legyen.

Beleesett a gödörbe Kunmadarason E. Tóth Erzsébet 17 éves lány és feleségében nyakcsigolyáját törte. Beszállították Debrecenbe, a klinikai telepre, ahol pár perc múlva meghalt.

A debreceni népgyógyászmesterek készítették a vádiratot dr. Orsós János Imre börtöngyógyász, egyetemi tanár ellen népeleves bűntett miatt. A vádirat szerint válszámányi tagja volt a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének (MONE) azonkívül patronusa az orvoskari Csaba Bajtársi Egyesületnek és itt tevékeny szerepet vitt beszédet tartott és általában előmozdította volna a két egyesület működését, ügyében júliusban lesz meg a főtárgyalás.

Engedély nélkül revolvert tartott Bánya József piaci árus, Székely-utca 2. szám alatti lakos. A rendőrség elkobozta és megindult ellene az eljárás.

POLLÁK MÓR
ékszerüzlete
újából megnyit.
Piac-u. 52. (Régi helyén)

A kolozsvári egyetemi hallgatók sztrájkja véget ért.

Gaál Csabát tegnap reggel, a Markó-utcai törvényszék udvarán kivégezték.

Internálja a rendőrség politikai osztálya Kéki István kisvárdai lakost, aki demokráciellenes és izgató kijelentéseket tett.

A nagyerdői fürdő új árára. Szerdától a következő fürdőárak érvényesek. Fejőttjegy 10 billió, gyermeknek, diáknak 8 billió, kabln egész napra 15 billió, kádfürdő 12 billió, thermál fürdő 8 billió, masszázs 4 billió, népfürdő 4 billió.

Vilamos-pótló járatainkon e hó 26-tól kezdődően egységes tarifánk 1 billió pengő. — DHV Üzlet. Igazgatósága.

DHV autóbussz hirdetésny. Ertesztjük a 1. utazóközönséget, hogy a keleti ünnepekre tekintettel e hó 29-én Debrecenből 16 órakor Berettyóújfaluba, illetőleg Földesre indul és június 30-án Földesről 6 órakor indul, Debrecenbe 8 órakor érkező autóbussz járatpárunkat nem közlekedtetjük. Egyébként menetrendünk változatlan DHV Üzletigazgatósága.

Felismerte az állomány, közvelelő elutasítása előtt Fried Lajos debreceni lakos azt az embert, aki előző nap betört hozzá, meglopta és a lopott ruhaneműt viselve, Kovács Sándor debreceni lakos volt a tettes, akit őrizetbe vettek.

Kihantolják egy állítólagos öngyilkos holttestét. A közelmúltban meghalt Debrecenben Kiss János téglavetőbéli lakos, aki állítólag öngyilkosságot követett el, felakasztotta magát. A temetési engedély alapján Kiss János temetették a Köztemetőben. Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el a környéken, hogy Kiss János halála körül nincs minden rendben nem lett öngyilkos és halálát más, külső okok okozta. A süttőjás nyomán most a hatóság is megindította a vizsgálatot, dr. Szarvaskán József tanácselnök, vizsgálóbíró elrendelte a holttest kihantolását, amit a hatóság, törvényszéki orvosok közbejöttével csütörtökön délelőtt ejtettek meg.

Tengeri liszt és finom liszt elszámolás. Felhívom a fűszerkereskedők figyelmét arra, hogy szombaton 29-én ünnep lesz, a tengeri liszt 85. és 86-os számú szelvényvel, szerdán 26-án csütörtökön, 27-én, a finom liszt B. 10-es számú szelvényvel pedig csütörtökön, 27-én és pénteken 28-án déli 12 óráig feltétlenül számlájának el. Közlekedési igazgatóság.

Valódi parafás és börtalpu szandált cipőt szép kivitelben Ökrös sajtakészítőműnyű rakárából. Elelemért, borért is, cserélek, Sas-u. 1. sz.

Törvényszéki bírók egyetemi magántanári próbaelőadása. A bírói kar 3 kitűnő képzettségű értékes tagja tartja meg pénteken június 28-án délelőtt 12 órakor egyetemi magántanári próbaelőadást. dr. Blaskovits Zoltán debreceni törvényszéki bíró az elméleti közgazdasági szakon az arany valutáról, dr. Pólay Elemér miskolci törvényszéki bíró, — aki korábban a debreceni bíróságnál működött — a római jogról, dr. Novák István miskolci törvényszéki bíró az egyházjog köréből tartja meg egyetemi magántanári próbaelőadást. A három előadást nagy érdeklődés előzi meg. Ritka esemény, hogy a bírói kar három tagja egyszerre tartja meg egyetemi magántanári próbaelőadást.

5 zsák miatt rögtönfélébíróság elé kerül. Szarvas György szolnoki lakos a debreceni vonatról ellopott 5 zsákot. A rendőrség elfogta és mivel a rögtönfélébíróságok a vasúti lopásokra is ki van terjesztve, statáriális bíróság elé kerül ügye.

Bádóg lemez
jó állapotban, kb. 4-5
lapméter elemért eladó.
Domokos Lajos-utca 6.

A KISGAZDA PÁRT HIREI

A NAGYVÁLASZTMÁNY szerdén délután 6 órai kezdettel a pártbizottság nagytermében fontos megbeszélést tart. Kérjük a nagyválasztmányi tagok pontos és feltétlen megjelenését.

CSÜTÖRTÖKÖN TISZTIVISELŐ GYŰLÉS ÉS ÖSSZTAGGYŰLÉS. A debreceni szervezet csütörtökön délután hat órai kezdettel a pártbizottság nagytermében tisztiviseelő taggyűlést és össztagsgyűlést tart, amelyre a vezetőség ezúton hívja meg a párt valamennyi tagját.

A JUNIUS 30-I, VASÁRNAPI ARATÓ UNNEPRE a részvételi és béli belépőjegyek a párhelyiségben már kaphatók.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

FELHÍVOM A FÜGGETLEN IFJUSÁG AZON TAGJAIT, akik a Miniszterelnök úr fogadására a lakul lovas bándériumban részt kívánnak venni jelentkezzenek a Független Ifjúság Irodájában ifj. Szűcs András titkárnál Magyar ruha kb. 30 fős részére rendelkezésükre áll. A ruhákat péntek d. e. 10 órakor az irodában lehet átvenni.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG szerdén délután 5 órakor rendkívüli ülést tart. Megjelenés minden tag részére kötelező. Előtte 4 órakor vezetőségi ülés.

Egy kiló arany értékű orvosi mikroszkópot loptak el az egyetemi anatómiai intézetből

A debreceni egyetem anatómiai intézete feljelentést tett a rendőrség ismeretlen tettes ellen, aki egy kilogramm szárnaranyat érő Zeiss-féle négy revolveres, 12.836. számú négy objektív lencsés mikroszkópot loptott. Az orvosi és tudományos szempontból felbecsülhetetlen kárt jelentő mikroszkóp tolvajának kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Felhívom az összes üzemet, ahol a munkáslétszám 20 felett van, hogy azonnal jelentést írasson (két példányban a Szabad Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei titkárságánál, Debrecen, Arany János u. 29. 1. az üzemi neve és pontos címe; 2. gyártmányának megnevezése; 3. milyen célra dolgozik, jövétellel, újjáépítés, export, magánforgalom; 4. tisztviselő létszám, férfi és nő külön; 5. munkáslétszám, férfi és nő külön feltüntetve; 6. 1938. évről viszonyítva hány százaléka az átlagos munkajelzőszám egy évről; 7. az üzemeteljesítmény 1938. évről képest (azt 100 százaléknak véve) hány százalékos? — Molnár József sk. megyei titkár mb.

Elkészült a vádirat Rusznayk József napszámos, debreceni Jókai-utca 6. szám alatti lakos ellen, aki május végén odament a Kisállományon szolgálatot teljesítő Szabó János rendőrhez és azt jelentette neki, hogy „a Hatvan-utca 37. szám alatti Friedlender Mór házában zsákhordás közben az egyik zsákból egy meggyilkolt gyermek feje esett ki és azt jübörbe rejtve egy másik pincében rejtették el.” Ilyen kijelentést tett később a helyszínen a rendőri vizsgálat során is, amikor pedig megállapítást nyert, hogy a hírből semmi sem igaz. Rusznayk ellen a demokrátilkus államforma védelméről szóló törvény alapján indult meg az eljárás.

A debreceni Tudományegyetem az 1945-46. tanév ünnepélyes bezárását ma tartja. Délelőtt 10 órakor a Kolégium Oratóriumában tanévzáró istentisztelet lesz, amely során dr. Czeglédy Sándor, a református hittudományi kar ny. r. tanára ígét hirdet. Az istentisztelet után tanévzáró közgyűlést tartanak. A kolégiumi kántus a Himnusz éneklésével bevezetül, majd dr. Erdős Károly rector a közgyűlést megnyitja D dr. Kállay Kálmán a református hittudományi kar ny. r. tanára, a kar ezévi dekánja értékezőse következik ezután „Zsoltáridézetek Jézus ajakán” címmel. Az 1945-46. tanévi pályamunkák méltatása után a rector zárószóvalval és a Szózat éneklésével ér véget az egyetemi közgyűlés.

A fegyverbejelentési rendelet részletes ismertetése

A belügyminiszter rendeletei adotti ki, melynek értelmében a rendelet hatálybalépése után a golyós és serétes fegyverek és ezek löszereire kiadott fegyvertartási és viselési, valamint löszervásárlási engedélyek június 30-ával érvényüket veszítik. A rendelet alapján 1946 június 30-ig az, akinek birtokában bármilyen golyós löfegyver, puska, géppuska, vagy hozzávaló lösz, fegyvertöltény, puskapor van, az a lakóhely szerinti illetékes államrendőrségi hatósághoz, rendőrbizottsághoz, beszolgáltatni köteles, kivéve azt, aki az 1944 dec. 23. napját követő golyós löfegyver viselésére a debreceni ideiglenes kormány belügyminiszterétől, vagy annak hivatali utódjától engedélyt kapott. Az ilyen személy azonban az illetékes rendőrhatalósághoz, rendőrbizottsághoz a birtokában lévő löfegyvert legkésőbb 1946 június 30-ig bejelenteni köteles, s a birtokában azonban csak 100 lőtényt tarthat, az ezt meghaladó

tölténymennyiséget beszolgáltatni köteles. Akinek birtokában akár engedéllyel, akár engedély nélkül sörétes löfegyver van, köteles a hozzá való löszszerezellel a lakóhelye szerinti illetékes államrendőrhatalósághoz legkésőbb 1946 június 30-ig bejelenteni. Az, aki a sörétes fegyvert bejelentette, tekintet nélkül arra, hogy fegyvertartás viselésére engedélye van-e, vagy sem, az továbbra is birtokában tarthatja. Azok a cégek és vállalatok, amelyek löfegyverek, löszszerek, robbanóanyagok forgalomba hozatalával és árusításával foglalkoztak, a birtokukban lévő löfegyvereket és löszszereket 1946 június 30-ig illetékes államrendőrségi hatóságokhoz bejelenteni kötelesek. A birtokukban lévő és bejelentett löfegyver löszszerek és robbanóanyagokat másnak el nem adhatják, forgalomba nem hozhatják és azokkal csak a belügyminiszter engedélye alapján rendelkezhetnek.

Nyilatkozat a Világítási Vállalatról

A Debreceni Világítási Vállalat jelenével, számlázási rendszerével és jövőjével foglalkozó közleményünkre Bíró Béla, a Vállalat részéről hosszabb nyilatkozatot adott. A nyilatkozat elismeri, hogy a számlázás az 1944. évi decemberi alapon történik, de cáfolja, hogy az árakat minden alátámasztás nélkül állapították meg. Előadja, hogy a vezetőség és a munkásság hősi erőfeszítése állította talpra az üzemet. (Ezt Debrecen minden lakosa elismeri és megbecsüléssel veszi tudomásul.) A nyilatkozat ezután közli, hogy amikor 1945 tavaszán megindult az infláció és a város lakosságának nagyrésze visszatért, az emelkedő szemárák és más üzemi anyagok drágulása teték lehetetlenné, hogy az áramárakkal az 1938. évi árszintre térjenek vissza.

A Vállalat vezetősége tehát kénytelen volt a polgármesternek azt az előterjesztést tenni, hogy a legmagasabb egységárakat érvényesítse. A Nemzeti Bizottság a polgármester előterjesztésére hozzájárult a jogos kívánság teljesítéséhez, amit a törvényhatósági közgyűlés is elfogadott, de még nem nyert kormányhatósági jóváhagyást, azonban ez meg fog történni.

A Vállalattal miniszteri vizsgálóbizottság volt a napokban, mely alapos körültekintéssel tekintett szét a telepen és megállapította, hogy a vezetőség törvényes alapon áll. A legsúlyosabb körülmények között termelik az áramot. Rendes szintet nem kapnak, csak „bányaszemetelés”, de azért is annyit kell fizetni, mint a jó szénért. A megrendelt szén adópengőben kell fizetni, s így természetes, hogy a számlázásnak is adópengőben kell történnie, de még így is deficitel dolgozik a város e nagy üzeme. A gázórak költsön díját valóban számlázzák, de senkit se kényszerítenek, hogy ezeket a költsöntárgyakat magánál tartsa. Az bizonyos, hogy ha gáz lesz, akkor erre annak lesz többségi joga, akinek órája és be rendezése van.

Foglalkozik még a nyilatkozat

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek Sas-u. 2.

A Vállalat jövő sorsával és kijelenti, hogy a gépeket, noha öt diplomás igazgató áll az üzemi élén, valóságosan kiszűszereztek, mert nem a korszerűsítésre gondoltak, hanem arra, hogy évi 600 ezer pengő hasznos produktumot és legyen min oszlokkodni. Eltűrték a polgármesterek és a közgyűlés, hogy ez az értékes telep elavuljon és kinasználódjon. A távvezetési áramvezetést nem tartják alkalmasnak. Ez az eszme nem új, foglalkoztak már a múltban is e gondolattal, de mégis amellet döntöttek 1942-ben, hogy három új turbinát rendeltek, amelyek vételára egy részét annak idején a Vállalat ki is fizette. A megrendelés ma is fennáll és elkészítése folyamatban van. Be fogják bizonyítani, hogy pár év múlva üzemizatosan működő telep lesz.

Végül a Vállalat kéri a közönséget, hogy cipő és ruha nélkül fáradhatatlan erállyal dolgozó munkások részére, akik ehhez és kintlódva dolgoznak, segítséget nyújtsanak, csaka ruha és bakancs juttatással. Nem ingyen kívánja a Vállalat a közönségtől, hanem ellenszolgáltatásért. Az adott ruházati és élelmi cikkekért a Vállalat áramot ad azoknak, akik ilyen dolgokat felajánlanak.

Nem lesznek „kijelölt kereskedők”

A Kereskedő Társulat nagytermében tegnap délután a kereskedelmi érdekeltségek részére érdekes előadást tartott dr. Cserzy Béla min. tanácsos a kötött gazdálkodás bevezetéséről. Részletesen foglalkozott azokkal a tervekkel, melyeket az egyes szakszervezetekkel a célra kidolgoztak. Hangoztatta, hogy a jó pénz bevezetését különféle intézkedésekkel kell alátámasztani. Ezek közé tartozik a kötött gazdálkodás is, ami nem jelenti azt, hogy minden cikket pontosan alapon fognak forgalomba hozni. Csak olyan árukról van szó, amelyből kevés van, vagy lesz. Lesz nagyon sok közszükségleti cikk, ami a szabadkereskedelem útján jut a közönséghez. Felvilágosította a kereskedőket, hogy ez az intézkedés nem ellenük irányul. A kormány nem tervez semmiféle megszorításokat és nem fog kereskedőket kijelölni. A szakszerű előadást a jelenlévő nagyszámú közönség igen nagy figyelemmel kísérte és az előadót lelkesen ünnepelte. A kérdéshez a Kokszt. kiküldöttje és Leitner Jenő társulati alelnök szóltak hozzá.

